

Psychologické vyšetření

Psychologické vyšetření

- Psychodiagnostické metody se užívají k hodnocení osobnosti jako celku nebo její dílčí složky, určité psychické funkce nebo vlastnosti
- **stanovení cíle** - dán psychickými problémy, které vedly k vyhledání odborné pomoci

Dva základní principy psychologického vyšetření (dle Říčana, 1997)

Ekologický princip

psychický stav v různé míře ovlivňuje i prostředí (minulost i současnost), zaměřit se na aktuální vlivy prostředí (rodiny, školy, společnosti atd.), které mohly přispět k rozvoji současných potíží

Princip kontinuity

zachytit podstatné informace z různých období života vyšetřovaného člověka,

je výhodné rozdělit vyšetření na několik částí- projeví se stabilita či kolísavost psychických funkcí, emoční ladění, chování, postoje atd.

Zdroje informací o vyšetřovaném

Lékařská a psychologická dokumentace - dosavadní vyšetření a průběh léčby

Informace rodinných příslušníků - sdělení členů rodiny, komplexní představy o vztazích v rodině, o dynamice uvnitř, o postoji okolí k vyšetřovanému člověku

Informace z různých institucí (škola, OSPOD apod.) - úroveň sociálního začlenění do skupiny, vztahy mezi vrstevníky, postoj k autoritě, reakce na ne/úspěch atd.

Pozorování - projevy, úprava zevnějšku, způsob verbální i neverbální komunikace, nápadností v chování, projevů emočního prožívání atd., riziko subjektivního názoru vyšetřujícího

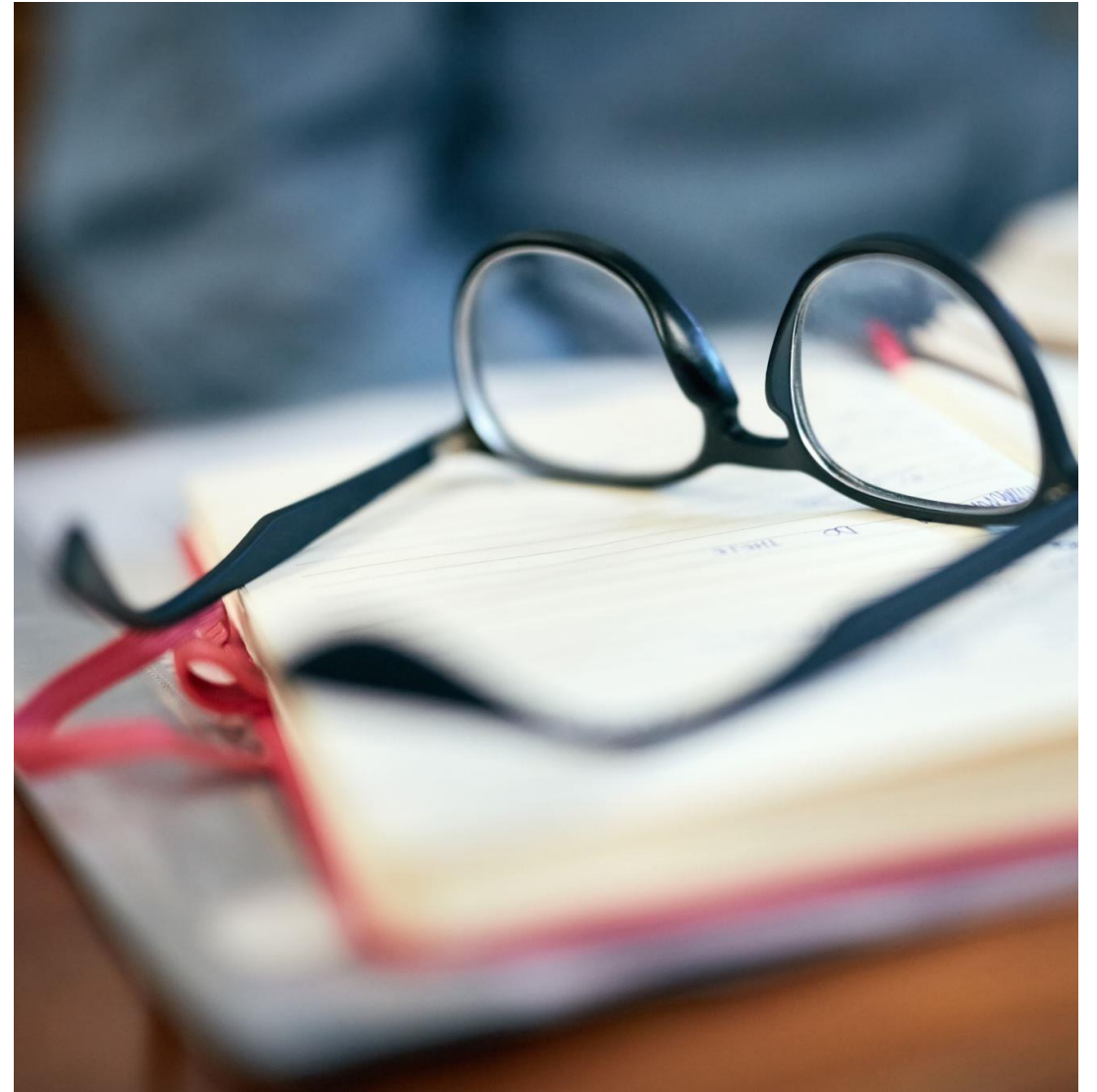
Anamnéza

- osobní anamnéza - zaměřena na zjištění všech nápadností dosavadního vývoje, typické projevy a problémy, které kdy měl, jeho vztahy k lidem, školní a profesní úspěšnost, somatická onemocnění, úrazy apod.
- rodinná anamnéza - výskyt podobných problémů, případně jiných závažnějších psychických onemocnění, závislosti, sebevražedného chování apod. u dalších členů rodiny, zaměřuje se i na zjištění kvality rodinného soužití

Rozhovor

- nejčastějším způsobem zjištění psychického stavu určitého člověka
- Významné je navázání a udržení kontaktu s vyšetřovaným člověkem, posílení jeho ochoty ke spolupráci
- Je třeba vzbudit důvěru, vyvarovat se pokud možno vzniku napětí a obav z důsledků vyšetření
- Vyšetřovaný člověk by měl být informován o účelu vyšetření a jeho důvodech, pokud na něj byl doporučen někým jiným

Psychologické testy

výkonové testy - měří úroveň nějaké schopnosti nebo dovednosti, event. míru znalostí (testy inteligence, obecné informovanosti, paměti apod.)

dotazníkové a posuzovací techniky - využívají písemně prezentované formy otázek, zaměřených na určitou problematiku, k níž se vyšetřovaná osoba vyjadřuje (např. dotazník k měření úzkosti, posuzovací škála k hodnocení rodinných vztahů apod.)

projektivní metody - využívají mechanismu projekce, tj. skutečnosti, že jakýkoli nejednoznačný testový podnět (např. Rorschachův test - skvrny či nedokončené věty) vyvolá individuálně specifickou reakci jedince, máme tendenci interpretovat takový podnět na základě jeho subjektivního významu pro nás, reakce odráží postoje, potřeby, prožitky i problémy, které tento člověk má

neuropsychologické metody - diagnostika projevů mozkového poškození, ke zhodnocení takto vyvolaných změn v chování a prožívání, dnes spíše moderní zobrazovací metody, umožňující funkční i anatomické vyšetření mozku (počítačová rentgenová tomografie, magnetická rezonance)

Plaat I

Plaat II

Plaat III

Plaat IV

Plaat V

Plaat VI

Plaat VII

Plaat VIII

Plaat IX

Plaat X

Výsledek

- je třeba klientovi sdělit takovým způsobem, aby mu byl schopen porozumět, aby nevyzněl jednoznačně negativně a obsahoval i nějaké pozitivní informace
- Není vhodné používat odbornou terminologii, které nemůže laik rozumět, a proto by mohla vyvolat neadekvátní reakci
- spíše zaměřeno na praktické důsledky pro život vyšetřovaného člověka
- Sdělení psychiatrické diagnózy je úkolem lékaře

Zpráva

- osobní údaje klienta
- účel vyšetření
- souhrn vývoje aktuálního problému
- předpokládanou etiologii problému
- výsledky vyšetření
- souhrn ostatních získaných informací
- diagnostická úvaha, využívající všechny údaje, které jsou k dispozici
- předpokládaná prognóza a dalším doporučením (např. změny ve školním prostředí atd.)

